



Előterjesztés

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

11.

Előterjesztő: Pikó András polgármester	
A képviselő-testületi ülés időpontja: 2024. október 10. sz. napirend
Tárgy: Javaslát kiemelt állami beruházásokkal kapcsolatos állásfoglalás elfogadására	
A napirendet nyilvános ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges.	
ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: POLGÁRMESTERI KABINET	
KÉSZÍTETTE: ILLÉS PÉTER	
PÉNZÜGYI FEDEZETET NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS:	
JOGI KONTROLL:	
BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:	
Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal	
Érkezett: 2024 OKT 2	Szám: 02/285-11/2024
Melléklet:	Ügyintéző: Goda K. Előzmény:
 DR. LEHOTZKY BALÁZS ALJEGYZŐ	
Költségvetési és Pénzügyi Bizottság véleményezi	-
Szociális, Egészségügyi, Lakásügyi és Oktatási Bizottság véleményezi	-
Tulajdonosi, Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottság véleményezi	-
Városüzemeltetési, Közösségfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság véleményezi	-
<u>Határozati javaslat:</u> -	

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és döntés tartalmának részletes ismertetése

A kiemelt beruházásokra – korábbi szóhasználatlalt a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokra – vonatkozó szabályokat 2023. december 30. óta az új építési törvény, a magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény 193-201. §-ai tartalmazzák.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről korábban a 2006. évi LIII. törvény rendelkezett, amit az Országgyűlés 2006. február 13-án fogadott el, a kormány olyan nagy beruházásokat minősíthetett kiemeltté, amelyek

- Európai Unió támogatással valósulnak meg
- Központi költségvetéssel valósulnak meg és legalább 5 milliárd forint költségűek, vagy legalább ezer új munkahelyet teremtenek.

A törvény az építkezésekhez szükséges hatósági eljárásokat, valamint azok bírósági felülvizsgálatát gyorsította, így elősegítve a beruházásokat.

A törvényt 2010 óta összesen 40 alkalommal módosították, lazítva a feltételeket. Így szinte bármilyen helyi jogszabály vagy törvény, rendelet felülírható abban az esetben, ha a kormány egy beruházást nemzetgazdasági szempontból kiemeltté nyilvánít. A törvénymódosítások so-

ÉRKEZETT

2024 OKT 02. 17:30
C

rán megszűnt az összeghatár az uniós vagy központi forrásból részben vagy egészben finanszírozott beruházások esetében, a magánberuházásoknál pedig az alsó határt 90 millió forintra és 15 új munkahely megteremtésére szállították le. A törvénymódosítás során semmiféle indoklást nem adott az előterjesztés ezen paraméterek meghatározására. A törvénymódosítások során megkapták a kiemelt státuszba való sorolás lehetőségét „a nemzeti emlékhely fenntartásához, bemutatásához, fejlesztéséhez szorosan kapcsolódó, vagy a nemzeti vagyonnak minősülő műemlékek és műemlékegyüttesek, továbbá a világörökségi területen lévő műemlékek és műemlékegyüttesek fenntartásához, felújításához, fejlesztéséhez szorosan kapcsolódó” beruházások is.

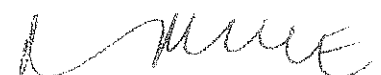
2023. december 12-én az Országgyűlés elfogadta a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvényt (a továbbiakban: Építészeti törvény), mely a kihirdetést követő 8. napon hatályba is lépett. Ennek az elfogadását egy folyamatban lévő népszavazási kezdeményezés ellehetetlenítése indokolta, amelynek célja a kiemelt beruházások szabályozásáról szóló 2006. évi LIII. törvény hatályon kívül helyezése volt. Azzal, hogy az Országgyűlés a külön törvényt beemelte egy építési kódexbe, értelmét veszítette a korábbi népszavazási kezdeményezés.

Az Építészeti törvényben, a hatályos szabályok szerint az építési beruházás kiemelt beruházásá nyilvánítható, ha részben vagy egészben európai uniós támogatás, illetve részben vagy egészben központi költségvetési támogatás felhasználásával valósul meg, és a törvényben meghatározott, általánosságban megfogalmazott céloknak megfelel, vagy legalább 100 milliárd forint költségigényű és legalább 100 új munkahely megteremtését biztosítja.

Lehetővé vált, hogy a kormány az „átlagos” beruházásokkal megbízott hatóságok helyett más hatóságot jelöljön ki az engedélyek kiadására (így fordulhat elő, hogy a VIII. kerületi Pázmány Campus projekt közútkezelői engedélyét a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal adja ki), és az ügyintézési határidőt is folyamatosan csökkentették – a szakhatóságoknak 15 nap áll rendelkezésére a döntés meghozatalára, a kérelmet soron kívül kell elbírálni, az általános ügyintézési határidő legfeljebb 42 nap lehet. A kiemelt beruházásra vonatkozó jogszabály eltérhet az általánosan érvényes területrendezési, településrendezési, építési, településképi, telekalakítási követelményektől. Eltérő követelmények állapíthatóak meg a helyi építési szabályzat szerinti településrendezési, építési, telekalakítási, településképi követelményektől, és a helyi önkormányzat által megállapított helyi védelemre, helyi emlékekre vonatkozó szabályoktól. A kiemelt beruházást megállapító törvény vagy kormányrendelet kizárhatja a helyi önkormányzat által megállapított változtatási tilalom, valamint telekalakítási és építési tilalom alkalmazását. Az Építészeti törvény még a 2006-os módosított törvényhez képest is újabb engedményeket biztosított a kiemelt beruházások körének növelésére és a beruházások akadálytalan lebonyolítására. Erre Józsefvárosban is láthatunk példát:

A Heinrich-udvar beruházása esetén egy magánberuházó ingatlanfejlesztési projektje kapott kiemelt státuszt, amely esetben a beruházás megsemmisít egy műemléki védettséget élvező belső udvarnak, illetve a beruházás paramétereinél fogva nem veszi figyelembe a környékbeli lakók életminőségi szempontjait, amiért azok be is perelték a projektet.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem palotanegyedi Campus projektje 2021. tavaszán kapott kiemelt státuszt. Ezt követően a kormány fokozatosan szűkítette az önkormányzat mozgásterét, újabb és újabb jogszabályi szigorításokkal válaszolva az önkormányzat jogi lépéseire:



- 195/2021. (IV. 26.) Korm. rendelet:

- **nemzetgazdasági szempontból kiemelt** jelentőségűek a PPKE oktatási célú ingatlanjainak bővítését és fejlesztését célzó beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek, a beruházást a Kormány kiemelten közérdekű beruházássá nyilvánítja,
- ezekben az ügyekben **koordinációs feladatokat** ellátó főispán a **Budapest Főváros Kormányhivatalát** vezető főispán,
- a beruházással összefüggésben **településképi véleményezési** eljárást nem kell lefolytatni, településképi **bejelentési** eljárásnak **nincs** helye
- az általánostól eltérő **beépítési szabályok** meghatározása azzal, hogy ha a hatályos **településrendezési terv** vagy az OTÉK azzal össze nem egyeztethető előírást tartalmaz, ezeket **nem lehet alkalmazni.**

- 24844/2023. (XI. 08.) számú polgármesteri határozat: **ideiglenes helyi védelem** alá helyezi a 36582 helyrajzi számú ingatlanon lévő épületeket.

- 926/2023, 926/2023 (XI.29.) Főv. Kgy. határozat:

- a Fővárosi Közgyűlés a Fővárosi Önkormányzattal, a Józsefvárosi Önkormányzattal és a környék lakóival való érdemi társadalmi egyeztetés lefolytatásáig, a forgalomszervezési és porszennyezési problémák megoldásáig **nem ért egyet** a PPPKE miatti **bontási munkák megkezdésével,**
- felkéri a főpolgármestert, hogy a Budapest Közút Zrt. útján gondoskodjon arról, hogy a Palotanegyedben érvényes **közúti súlykorlátozás alól** a bontásban közreműködő teherautók **ne kaphassanak felmentést,** amíg a felmerült problémák (zöldfelületek, közösségi tér, érdemi egyeztetés a műszaki tartalomról és bontandó épületekről, forgalomszervezés, porszennyezés, statikai vizsgálatok) nem rendeződnek megnyugtatóan.

- 523/2023. (XI. 30.) Korm. rendelet: oktatási célú kiemelt beruházásoknál **helyi önkormányzat egyedi védelmet, védettséget nem** állapíthat meg, az eljáró hatóság a helyi önkormányzat által megállapított örökségvédelmi követelményt nem veheti figyelembe. Mindezt az ukrajnai háborúra hivatkozással, a veszélyhelyzet ideje alatt.

- 41/2023. (XII.11.) önkormányzati rendelet: az Önkormányzat **változtatási tilalmat rendel el** - többek között – a 36582 hrsz. Ingatlanra.

- 626/2023. (XII.22.) Korm. rendelet: az ukrajnai háborúra hivatkozva, a veszélyhelyzet ideje alatt

- oktatási célú kiemelt beruházásoknál **változtatási tilalom sem alkalmazható,**
- a **közútkezelői nyilatkozat** kiadására, súlykorlátozás alóli felmentésre az önkormányzat helyett a **közlekedési hatóság** jogosult (amely az építető Építési és Közlekedési Minisztérium irányítása alatt áll), ebben az önkormányzati rendelet előírásaitól eltérhetnek

- 211/2024. (VII.29.) Korm. rendelet: a PPKE oktatási célú ingatlanjainak bővítését és fejlesztését célzó beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyekben a **koordinációs feladatokat** a **Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal** vezető főispánja látja el (a Fővárosi helyett), és **különböző hatósági ügyekben is** a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal jár el (építésügy, örökségvédelem, felvonók, műszaki biztonság, mérésügy, ingatlan-nyilvántartás, telekalakítás, földmérés, közegészségügy, területrendezés).

- 214/2024. (VII.29.) Korm. rendelet: oktatási célú kiemelt beruházásoknál a **közútkezelői nyilatkozat kiadásának joga** a **Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatalhoz** kerül (eredetileg ez a fővárosi/kerületi önkormányzatnál, majd decembertől az általános szabályok szerint illet-



ékes közlekedési hatóságnál Budapesten volt)

Ahogy a Heinrich-udvar és különösen a Pázmány Campus projekt története is bemutatja, a kiemelt beruházásokkal a kormánynak egyetlen célja van: a hatalom a helyi emberek megkérdezése nélkül erőltessen a kerületekre/városokra súlyosan környezetkárosító és a helyben élők életminőségét rontó beruházásokat.

Miközben 2006 és 2010 között mindössze 24 kiemelés történt, addig 2010 és 2021 között több mint 500 kormányrendelet 3000-nél is több beruházást nyilvánított kiemelt beruházássá.

Az LMP – Magyarország Zöld Pártja az alábbi népszavazási kezdeményezéssel élt a törvény eltörlése érdekében:

„Egyetért-e ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvénynek a kiemelt beruházásokra vonatkozó szabályokat megállapító 42. alcímét?”

A népszavazás kiírása érdekében 2024. július 11. és 2024. november 7. között összesen 200 ezer érvényes aláírást kell összegyűjteni. A népszavazási kezdeményezés és annak sikeressége mind Józsefváros, mind pedig az ország érdeke – meg kell állítani a folyamatos rombolást, amit a kormány elindított.

Fentiek alapján javaslom, hogy a Képviselő-testület támogassa a kiemelt beruházások törvényi szabályozásának eltörlésével kapcsolatos népszavazási kezdeményezést; valamint kérje fel a Magyar Önkormányzatok Szövetségét, hogy juttassa el minden tagönkormányzathoz Önkormányzatunk álláspontját, és kérje fel az önkormányzatokat a saját álláspontjuk kialakítására.

II. A beterjesztés indoka

Indokolt, hogy a Képviselő-testület a 2024. október 10-i ülésén kinyilvánítsa véleményét a kiemelt beruházásokra vonatkozó törvényi rendelkezésekkel, valamint az ezzel kapcsolatban kezdeményezett népszavazással kapcsolatban.

III. A döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja, hogy a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilvánítsa a véleményét a népszavazási kezdeményezéssel kapcsolatban. A döntésnek pénzügyi hatása nincs.

IV. Jogszabályi környezet

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mőtv.) 41. § (3) bekezdése alapján önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a részönkormányzat testülete, a társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat.

A Mőtv. 46. § (1) bekezdése és az SZMSZ 13. § (2) bekezdése alapján az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni. A határozat elfogadásához az SZMSZ 30. § (1) bekezdése alapján egyszerű többség szükséges.

Kérem az alábbi határozati javaslat elfogadását.



Határozati javaslat

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének .../2024. (.....) számú határozata

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

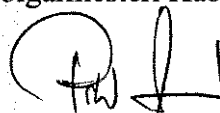
1. támogatja a kiemelt beruházások törvényi szabályozásának eltörlésével kapcsolatos népszavazási kezdeményezést;
2. felkéri a Magyar Önkormányzatok Szövetségét, hogy juttassa el minden tagönkormányzathoz Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat álláspontját, és kérje fel az önkormányzatokat a saját álláspontjuk kialakítására.

Felelős: polgármester

Határidő: 2024. október 10.


A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Polgármesteri Kabinet

Budapest, 2024. október 7.



Pikó András
polgármester

Törvényességi ellenőrzés:


dr. Törőcsik Edit Julianna
jegyző

